

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Rekordnagyságú bírság az Intelnek

Az Európai Bizottság a 2009. május 13-án nyilvánosságra hozott döntésében rekordnagyságú, 1 milliárd eurót meghaladó bírság kiszabásával és a jogsértő magatartástól való eltiltással válaszolt az amerikai processzorgyártó óriás, az Intel jogsértő magatartására.

Az ügy a Microsoft ügyhöz fogható léptékű, már önmagában a kiszabott bírság összege miatt is. Emlékeztet, hogy 2004-ben a Bizottság az addigi legnagyobb, 497 millió euró összegű bírságát szabta ki a Microsoftra, amiért az erőfölényével visszaélve kizorító magatartást tanúsított versenytársaival szemben az operációs rendszerek és média alkalmazási szoftverek piacán. A Bizottság ezúttal is egy innovatív piacon tanúsított kizorító magatartást vizsgált azzal az eltéréssel, hogy ebben az esetben a Bizottság által kifogásolt magatartást az Intel által alkalmazott és elsősorban az AMD által elszenvedett kedvezményadási és egyéb üzleti gyakorlat képezte egy olyan, lényegében kétszereplős piacon, az x86 processzor egységek (x86 CPU – x86 central processing unit) piacán, ahol az Intel egyértelműen domináns helyzetben volt a vizsgált időszakban, 2002. és 2007. között. Az ügy alakulását a GVH folyamatosan figyelemmel kísérte, a felderítéshez 2008-ban eljárási jogsegélyt is nyújtott a Bizottság részére.

Az ügy egészen 2000 októberéig nyúlik vissza, amikor is az AMD panasszal fordult a Bizottsághoz. A beadványt az AMD 2003 novemberében újabb tényekkel és bizonyítékokkal egészítette ki. Állítása szerint, az Intel a CPU-k piacán olyan kizorító árazást, illetve üzleti gyakorlatot folytat, amely az AMD ügyfelekhez való hozzáférését akadályozza. A panasz alapján a Bizottság 2004 májusában vizsgálatot indított az AMD által felvetett problémák körülményeinek a tisztázására. Ezzel párhuzamosan a világ több különböző pontján, így New York Államban, Koreában és Japánban is vizsgálatok indultak az Intel legnagyobb PC-gyártókkal szemben alkalmazott kedvezményrendszere miatt.

A vizsgálatban feltártak alapján a Bizottság a következő magatartásokat róta fel az Intelnek. Egyrészt, hogy az Intel jelentős árkedvezményeket adott a legnagyobb és meghatározó PC-gyártóknak (így az Acernek, a Dellnek, a HP-nek, a Lenovonak és a NEC-nek) abban az esetben, ha azok vállalták, hogy kizárólag – vagy szinte kizárólag – tőle vásárolnak processzorokat. Másrészt, hogy az Intel fizetett a gyártóknak és a kiskereskedelmi láncoknak (köztük bizonyíthatóan a Saturn Média Holdingnak) azért, ha mellőzték, vagy legalábbis késleltették a rivális AMD processzorait használó termékek piaci bevezetését, illetőleg forgalmazását. Az Intel a fenti magatartások révén képes volt megőrizni domináns piaci helyzetét az egyetlen jelentős versenytárral, az AMD-vel szemben.

A Bizottság a döntés kapcsán hangsúlyozta, hogy nem magával a kedvezményadás tényével van problémája, hiszen gyakran éppen a különféle kedvezményeknek köszönhető a fogyasztók rövid-, illetőleg hosszútávú jóléte. A jelen ügyben a probléma forrását egyrészt

azok a feltételek képezték, amelyekhez az Intel a kedvezményeit kötötte. Másrészt, hogy a kedvezmények mértékét illetően a vizsgálat kimutatta, hogy ilyen mértékű kedvezmények mellett még egy hatékonyan működő versenytárs sem lenne képes a piacon maradni.

A kedvezményrendszer azonban csak az egyik része az Intel kizorító stratégiájának. A vizsgálat során beszerzett adatok tanúsága szerint, az Intel fizetett azért cserébe, hogy a PC gyártók leállítsák, vagy legalábbis késleltessék az AMD-vel ellátott termékeik piacra dobását, ezzel párhuzamosan a kiskereskedelmi láncoknál pedig igyekezett elérni, hogy a versenytárs processzorait tartalmazó termékeket ne forgalmazzák. Ezt számos dokumentum bizonyítja.

A Bizottság álláspontja szerint, az eljárás során feltárt jogsértő magatartások alkalmas voltak arra, hogy az Intel egyetlen versenytársát, az AMD-t, az x86 CPU-k világszintű piacáról kizorítsa, az innovációt akadályozza, továbbá, hogy a fogyasztók választási szabadságát korlátozza. Mindezek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Intel kifogásolt magatartásai az EKSz 82. cikkébe és az EEA megállapodás 54. cikkébe ütköznek. A bírság összege az Intel 2008. évi árbevételének 4,15%-át teszi ki, amely kevesebb mint fele a maximálisan kiszabható összegnek. A Bizottság jelezte, hogy figyelni fogja, hogy az Intel a döntésben foglaltaknak eleget tesz-e, és a jogsértő magatartástól a jövőben tartózkodik-e.

Neelie Kroes, versenyügyekért felelős biztos a döntés kapcsán tartott beszédében megköszönte a vizsgálatban közreműködő két fogyasztói szervezet (BEUC, UFC Que Choisir) munkáját, amelyet a Bizottság és a fogyasztók támogatása érdekében tettek. A jövőt illetően pedig jogkövető magatartásra hívta fel az Intelt.

Forrás:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/745&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/235&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=hu>

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/09/241&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Budapest, 2009. május 14.

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>